

2. Kongres Wodny

4 i 5 września 2023 r. we Wrocławiu odbył się 2. Kongres Wodny, zorganizowany przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie pod hasłem *Doświadczenia, wyzwania, rozwiązania – przyszłość gospodarki wodnej*. Kilkudziesięciu specjalistów reprezentujących naukę, biznes i administrację dyskutowało na najważniejsze tematy dotyczące gospodarki wodnej.

2. Kongres Wodny uroczystie zainaugurowali minister Marek Gróbarczyk, pełnomocnik rządu ds. gospodarki wodą oraz inwestycji w gospodarce morskiej i wodnej, oraz Krzysztof Woś, prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

„Zmiany klimatu dotyczą nas coraz mocniej, a nasza przyszłość opiera się na zasobach wodnych, które będą podstawą rozwoju innych gałęzi gospodarki. Z tego też powodu chcemy zainicjować kompleksowe rozwiązania w postaci dużego programu *Woda dla Polski*, który połączy w spójny system zasilania cały kraj. Będzie to blisko 400 małych i dużych zbiorników z centrami dystrybucji wody. Efektem będzie podniesienie wskaźnika retencji do 20%. Koszt programu oszacowaliśmy na ok. 50 mld zł. Chcemy go zrealizować w ciągu ośmiu lat” – powiedział minister Gróbarczyk.

„Zmiany klimatu powodują coraz większe perturbacje w różnych obszarach zapotrzebowania na wodę, dlatego już dzisiaj musimy podejmować i podejmujemy działania, aby móc ograniczać i eliminować te zagrożenia. Do skutecznej realizacji naszych celów potrzebna jest zmiana świadomości. Woda jest dobrem, o które musimy dbać i robić wszystko, żeby była dostępna dla nas i dla przyszłych pokoleń, a działania inwestycyjne są niezbędne, by to osiągnąć.

Dostępność wody jest celem, do realizacji którego będzie potrzebny kompromis ze strony wszystkich interesariuszy poszukujących najlepszych rozwiązań – z jednej strony dla zapewnienia jak największej ilości wody, a z drugiej – realizowanych z jak najmniejszą ingerencją w środowisko naturalne” – stwierdził prezes Woś.

Dwa dni dyskusji o gospodarce wodnej

2. Kongres Wodny był poświęcony zmianom, które zaszły w Polsce w zakresie zarządzania zasobami wodnymi i ochrony ekosystemów wodnych, a także adaptacji do obecnych zmian klimatu w kontekście pięciu lat zarządzania wodą oraz ochrony jej zasobów, czyli od momentu powołania Wód Polskich. Kongres miał na celu integrację środowiska wokół kluczowych wyzwań w zakresie inwestycji mających na celu ochronę przed powodzią i suszą oraz zaopatrzenie w wodę. Celem spotkania było stworzenie platformy konstruktywnej debaty.

W ciągu ostatnich pięciu lat pracownicy Wód Polskich przeanalizowali ponad 20 tys. wniosków dotyczących pozwoleń wodnoprawnych. Inspekcja wodna, która powstanie w ramach specustawy odrzańskiej, ma pozwolić Wodom Polskim na sprawniejszą kontrolę i szybsze reagowa-

nie w razie wykrycia nieprawidłowości. Wartość wszystkich prowadzonych zadań w gospodarce wodnej przekracza 20 mld zł. Program planowanych inwestycji to kolejnych 1800 zadań.

Podczas debaty przyznano, że konieczne są działania renaturacyjne na mniejszą skalę, ale też szeroko zakrojone inwestycje. Wody Polskie dążą do wspomagania odtworzenia procesów przyrodniczych zachodzących w ekosystemie wodnym. W większości przypadków pełna rewitalizacja cieków jest niemożliwa, ponieważ wiązałaby się z koniecznością demontażu istniejącej infrastruktury. Dlatego celem jest poprawa funkcjonowania ekosystemów przy zachowaniu funkcjonalności budowli hydrotechnicznych. Dobrym przykładem tego typu działań są przepławki, które sprzyjają swobodnej migracji ryb, zwiększając tym samym równowagę ekologiczną w rzekach. W toku dyskusji podkreślono, że obecnie w Polsce retencja utrzymuje się na poziomie ok. 7%, co oznacza, że gromadzimy ok. 4 mld m³ wody. Aby zgromadzone zasoby wodne zaspokoili wszystkie potrzeby ludzi, gospodarki i środowiska, retencja w Polsce powinna być przynajmniej dwa razy wyższa niż obecnie. Postępujący kryzys wodny w Europie Zachodniej jednoznacznie przemawia za realizacją planu w postaci programu *Woda dla Polski*, który wielkoskalowo będzie obejmował wszystkie działania w zakresie podniesienia retencji. Prelegenci dyskutowali także o perspektywach w obszarze zarządzania gospodarką wodno-ściekową.

Poruszono również temat ramowej dyrektywy wodnej, która jest możliwa do wprowadzenia, ale wymaga zgody wszystkich interesariuszy. Potrzebna jest ścisła współpraca oraz dialog biznesu z nauką w celu poszukiwania rozwiązań dla poprawy efektywności produkcji i ochrony środowiska naturalnego. Mamy w Polsce ograniczone zasoby wody, dlatego wszelkie działania zwiększające retencję wód są korzystne, zwłaszcza na terenach zurbanizowanych.

doczna jest poprawa stanu infrastruktury dróg wodnych wobec rosnących potrzeb transportu pasażerskiego i towarowego.

Podsumowanie i wnioski

Kongres zgromadził 400 uczestników stacjonarnie oraz kilkaset osób oglądających relację online. Podczas dwudniowego wydarzenia odbyło się sześć dyskusji panelowych dotyczących wyzwań, które stoją przed gospodarką wodną w dobie zmian klimatu, a także perspektyw, jakie w tym obszarze widzą eksperci. Mówiono o kryzysie wodnym, dobrych praktykach renaturyzacji, proekologicznym podejściu do budownictwa wodnego oraz środowiskowych i społecznych funkcjach infrastruktury hydrotechnicznej. Eksperci przypomnieli o zagrożeniach związanych z wodą: powodziach i suszy, i podkreślili konieczność działania w zakresie odpowiedniej ochrony przeciwpowodziowej oraz przeciwdziałania skutkom suszy.

Uczestnicy debaty wskazali, że nie da się zrezygnować z użycia wody w przemyśle, ale możemy z niej racjonalnie korzystać. Przykładem jest gospodarka o obiegu zamkniętym. Potrzebujemy dalszej edukacji społecznej w zakresie troski o czystość wód.

Ostatnia dyskusja panelowa koncentrowała się na szerokiej problematyce zagadnień związanych z zarządzaniem i wykorzystywaniem zasobów wodnych. W Unii Europejskiej istnieje 41 tys. km dróg wodnych, na których

pływa 20 tys. statków, które przewożą rocznie do 600 mln t ładunków. Drogi wodne nie będą dostępne dla użytkowników bez niezbędnych inwestycji i prac utrzymaniowych. Droga wodna to najlepsza alternatywa dla transportu ładunków wielkogabarytowych oraz możliwość rozwoju logistycznego w wielkich miastach. Wody Polskie odpowiadają za zapewnienie odpowiednich warunków do bezpiecznej żeglugi. Stąd realizacja szeregu prac utrzymaniowych i inwestycyjnych. Wi-

Oprac. Redakcja na podstawie materiału PGW Wody Polskie, zdjęcia: PGW Wody Polskie

REKLAMA

Organizatorzy:

Polski Kongres Drogowy

Ministerstwo
Infrastruktury

Kraków, 23-25.10.2023

II Forum Wzorce i Standardy - praktyczne aspekty wykorzystania WiS

Więcej informacji i rejestracja na:
www.kongresdrogowy.pl

